

พระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. พิษณุเวทโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕๕ หน้า ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๔

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ รับราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๙๓”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ อนุมาตรา (๑) แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) วิธีนับอายุ ถ้าเกิดพุทธศักราชใดให้ถือว่ามียายุ ครบหนึ่งปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นพุทธศักราชที่เกิดนั้น ส่วนการนับ อายุต่อไปให้นับแต่เฉพาะปีที่สิ้นพุทธศักราชแล้ว ถ้าไม่ ปรากฏปีเกิดให้คณะกรรมการอำเภอท้องที่เป็นผู้กำหนด”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นอนุมาตรา (๘) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

“(๘) “ทหารประจำการ” หมายความว่า ทหารซึ่งรับราชการตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่งไม่ใช่ทหารกองประจำการ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ทหารกองเกินที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ อยู่ในระหว่างที่จะต้องเข้าเป็นทหารกองประจำการ เมื่อต้องเข้ากองประจำการจะต้องรับราชการในกองประจำการมีกำหนดสองปี ส่วนผู้ที่มีคุณวุฒิพิเศษหรือมีเหตุการณ์พิเศษจะให้อยู่ในกองประจำการน้อยกว่าสองปีตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงก็ได้ แต่สำหรับผู้ที่มิใช่คุณวุฒิพิเศษนั้นจะอ้าง สิทธิ ตามนี้ได้ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานแก่คณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก หรือแก่หน่วยทหารที่ตนร้องขอเข้ารับราชการในวันร้องขอนั้น แล้วแต่กรณี วันเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ให้นับตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการเป็นต้นไป

เมื่ออยู่ในกองประจำการครบกำหนดแล้ว ให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ คือ กองหนุนชั้นที่ ๑ เจ็ดปี กอง

เล่ม ๕๕ หน้า ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔

หมุนชั้นที่ ๒ สิบปี และกองหมุนชั้นที่ ๓ หกปีตามลำดับขึ้นไป
จนปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๑

ให้ข้าหลวงประจำจังหวัด พร้อมด้วย สัสดีจังหวัด ออก
หนังสือสำคัญให้แก่ทหารที่ถูกปลดไว้เป็นหลักฐาน หาก
หนังสือสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อคณะกรรมการ
อำเภอท้องที่เพื่อขอรับหนังสือสำคัญใหม่โดย เสียค่าธรรมเนียม
เนียมไม่เกินฉบับละหนึ่งบาท

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราช
บัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ การรับราชการทหารประจำการ การแบ่ง
ประเภท และการปลดสำหรับ นายทหารสัญญาบัตร และนาย
ทหารประทวนนั้น ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

นายทหารสัญญาบัตรประจำการนั้น ถ้ายังมีได้ชั้นทะเบียน
กองประจำการก็ต้องขึ้นทะเบียน กองประจำการและรับราชการ
ในกองประจำการจนครบกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่
กระทรวงกลาโหมจะสั่งปลดเป็นนายทหารประเภทอื่น”

มาตรา ๗ ให้เดิมความต่อไปนี้เป็นวรรคสุดท้ายของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

“อนึ่ง บุคคลตั้งชื่อแล้วในมาตรา^{นี้}ได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนนามตัวก็ดี นามสกุลก็ดี หรือทั้งนามตัวและนามสกุลก็ดี ให้ผู้นั้นนำหลักฐานไปแจ้งต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ภายในกำหนดสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาต ส่วนผู้ที่ได้เปลี่ยนนามตัวหรือนามสกุลหรือทั้งนามตัวและนามสกุลก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นนำหลักฐานไปแจ้งต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ให้คณะกรรมการอำเภอออกใบรับให้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ อนุมาตรา (๔) และอนุมาตรา (๖) แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) ครูที่ประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่างๆ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงมหาดไทยตามที่กระทรวงกลาโหมกับกระทรวงมหาดไทยนั้น ๆ จะได้ตกลงกันกำหนดขึ้นก็ดี อยู่ในความควบคุมของกระทรวงกลาโหมซึ่งกระทรวงกลาโหมเห็นชอบก็ดี และคณะกรรมการจังหวัดได้ออกใบสำคัญให้ไว้”

เล่ม ๕๘ หน้า ๒๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔

“(๖) บุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาของศาลครั้งเดียวก็กำหนดโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไปก็ดี ต้องคำพิพากษาหลายครั้งมีกำหนดโทษจำคุกรวมกันตั้งแต่สิบปีขึ้นไปก็ดี บุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาของศาลให้ส่งตัวไปอยู่ในเขตต์ที่อันมีกำหนดก็ดี”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ บรรดาชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมายเมื่อมีอายุย่างเข้าสิบแปดปีในพุทธศักราชใด ต้องไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีที่อำเภอ ท้องที่ ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของตนภายในเดือนพฤศจิกายนของพุทธศักราชนั้น

ผู้ใดไม่สามารถจะไปลงบัญชีด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและพอจะเชื่อถือได้ไปแจ้งแทน ให้คณะกรรมการอำเภอสอบสวนให้แน่ชัดเพื่อลงบัญชีไว้ ถ้าไม่มีผู้แทนให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยงจัดขึ้น

เมื่อได้รับการขอลงบัญชีตามมาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการอำเภอออกใบสำคัญหรือใบรับให้ผู้ขอลงบัญชีไว้เป็นหลักฐาน

วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๒๑

หากใบสำคัญขำรดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อคณะกรรมการ
อำเภอท้องที่เพื่อขอรับใบสำคัญใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียม
ไม่เกินฉบับละห้าสิบสตางค์”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ วรรค ๑ แห่ง
พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ บุคคลที่ยังมิได้ลงบัญชีที่อำเภอพร้อมกับ
คนชั้นปีเดียวกันเพราะเหตุใดๆ ก็ดี ถ้าอายุยังไม่ถึงสี่สิบหก
ปีบริบูรณ์ ให้ปฏิบัติตนเองเดียวกับมาตรา ๑๖ ภายใน
กำหนดสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่สามารจะปฏิบัติได้ แต่ผู้
อื่นจะแจ้งแทนไม่ได้ ถ้าคณะกรรมการอำเภอจะเรียกตัวมา
ลงบัญชีก็ยอมทำได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงกำหนดเวลาดังกล่าว
แล้ว

เมื่อได้รับการลงบัญชีตามมาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการ
อำเภอออกใบสำคัญหรือใบรับให้ไว้เป็นหลักฐาน หากใบ
สำคัญขำรดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อคณะกรรมการอำเภอ
ท้องที่เพื่อขอรับใบสำคัญใหม่ โดยเสียค่าธรรมเนียมไม่
เกินฉบับละห้าสิบสตางค์”

เล่ม ๕๕ หน้า ๒๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔

มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารอาหาร พุทธศักราช ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๕ เมื่อได้คัดลอกข้อความด้วยเหตุต่าง ๆ ออกแล้ว ถ้ามีจำนวนทหารกองเกินที่จะรับราชการเป็นทหารกองประจำการไม่มากกว่าจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ให้ผ่อนผันแก่ประมาณบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบิดาหรือมารดาซึ่งพิการทุพพลภาพหรือจะหาเลี้ยงชีพไม่ได้ และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู แต่ถ้ามีบุตรหลายคนจะต้องเข้ากองประจำการพร้อมกัน คงผ่อนผันให้คนหนึ่งตามแต่บิดาหรือมารดาจะเลือก

(๒) บุคคลซึ่งจำเป็นต้องหาเลี้ยงบุตรซึ่งมารดาตายหรือไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพ และบุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงหรือร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาซึ่งบิดามารดาตาย ทั้งเมื่อบุตรเร่ร่อนจนยังไม่บรรลุนิติภาวะ และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู

(๓) บุคคลที่กำลังศึกษาในสถานที่ศึกษาวิชาอาชีวะชั้นสูง คงจะได้กำหนดค่าตอบแทน และเงินค่าใช้จ่ายสำหรับสถานที่ศึกษานั้น ๆ ไว้ในกฎกระทรวง

วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘ หน้า ๒๓

ผู้อ้างสิทธิตาม (๑) หรือ (๒) แห่งมาตรา ๓๑ ต้องร้องขอ
ผ่อนผัน ต่อคณะกรรมการอำเภอที่อยู่ตั้งในวันตรวจเลือกเข้า
กองประจำการไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เว้นแต่กรณีพิเศษ
ซึ่งมิใช่ความผิดของผู้ร้องและผู้ร้องต้องร้องต่อคณะกรรมการ
ตรวจเลือกในวันตรวจเลือกตามมาตรา ๒๖ อีกครั้งหนึ่ง คณะ
กรรมการอำเภอต้องสอบสวนหลักฐานไว้เสียก่อนวันตรวจเลือก
เพื่อคณะกรรมการตรวจเลือกจะได้ตัดสินใจได้ทันที การขอ
ผ่อนผันตาม (๓) เจ้ากระทรวงต้องส่งรายงานถึงกระทรวง
กลาโหม ก่อนวันตรวจเลือก เข้ากองประจำการไม่น้อยกว่า
สามสิบวัน

ถ้าไม่สามารถจะผ่อนผันพร้อมกันทั้ง ๑ ประเภทได้ เพราะ
จะทำให้คนไม่พอจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ให้ผ่อนผันคน
ประเภทที่ ๑ และที่ ๒ รวมกันก่อน ถ้าคนยังเหลือจึงผ่อนผัน
คนประเภทที่ ๓ ถ้าจำนวนคนในประเภทใดจะผ่อนผันไม่ได้
ทั้งหมดต้องให้คนประเภทนั้นจับสลาก "

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๓๑
แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เล่ม ๕๘ หน้า ๒๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔

“ การผ่อนผันแก่ทหารบางประเภทที่ไม่ต้องเรียกเพื่อรับ
การฝึกวิชาทหารทดลองความพร้อมหรือระดมพลนั้น ให้
เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราช
บัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๓๒ ทหารกองเกินและทหารกองหนุนที่ถูกเรียก
เข้ารับราชการตามมาตรา ๓๑ หรือทหารประจำการ ต้องอยู่
ในวินัยทหารเหมือนทหารกองประจำการ ”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราช
บัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๓๓ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนประเภท
ที่ ๒ ถูกเรียกเข้ารับการระดมพลหรือเข้า ฝึกวิชาทหาร ปีใด
ถ้าได้ชำระเงินช่วยการประถมศึกษาแล้วให้กระทรวงกลาโหม
จ่ายเงินให้ ถ้ายังมีได้ชำระก็ไม่ต้องชำระในปีนั้น ”

มาตรา ๑๕ ให้เติมความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของมาตรา
๓๕ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช
๒๔๗๕

วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๒๕

“ให้คณะกรรมการอำเภอออกไปสำคัญหรือใบรับให้ไว้เป็นหลักฐาน ถ้าใบสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่เพื่อขอรับใบสำคัญใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมไม่เกินฉบับละห้าสิบสตางค์”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

“ถ้าเป็นนายทหารสัญญาบัตรถูกถอดหรือออกจากยศก็ให้ปลดเป็นพันราชการทหารประเภทที่ ๒

ทั้งนี้ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดพร้อมด้วยสัสดีจังหวัดออกหนังสือสำคัญหรือใบสำคัญให้แก่ทหารตามประเภทที่ถูกปลดไว้เป็นหลักฐาน”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ หนังสือซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ให้ไว้แก่บุคคลใดถ้าชำรุดหรือสูญหายแล้ว ไม่แจ้งด้วยตนเองต่อคณะกรรมการอำเภอท้องที่ เพื่อรับใหม่ตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๖

เล่ม ๕๘ หน้า ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔

มาตรา ๑๗ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ ภายในกำหนด
เวลาสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่สามารรถแจ้งได้ มีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสองบาท "

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการให้ เป็นไป ตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี